

Poznań, dnia 30 kwietnia 2026 r.

Prof. dr hab. Yaroslav Polishchuk
Instytut Filologii Wschodniosłowiańskich
Wydział Neofilologii
Uniwersytet im. Adama Mickiewicza w Poznaniu

RECENZJA

dorobku naukowego

dr ORESTA SEMOTIUKA,

pracownika naukowego Instytutu Sławistyki Polskiej Akademii Nauk

w związku z postępowaniem o nadanie stopnia

doktora habilitowanego w dziedzinie nauk humanistycznych,

w dyscyplinie nauki o kulturze i religii

1. Podstawa przygotowania recenzji

Podstawa formalna sporządzenia niniejszej recenzji wynika z decyzji Rady Doskonałości Naukowej (RDN) dotyczącej wyznaczenia mnie jako recenzenta w postępowaniu habilitacyjnym dr Oresta Semotiuka. Komisja habilitacyjna została powołana na mocy uchwały Rady Naukowej Instytutu Sławistyki Polskiej Akademii Nauk nr 30/2024 z dnia 28 października 2024 r., natomiast po wprowadzeniu zmian na mocy uchwały nr 4/2026 z dnia 23 marca 2026 r. tejże Rady zostałem powołany w skład komisji habilitacyjnej w przedmiotowym postępowaniu, jednocześnie przyjmując obowiązek zrecenzowania dorobku naukowego Kandydata. Podstawą prawną oceny osiągnięć naukowych dr Oresta Semotiuka ubiegającego się o stopień doktora habilitowanego w dziedzinie nauk humanistycznych, w dyscyplinie nauki o kulturze i religii jest art. 221 ust. 8 Ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. – Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (t.j.: Dz.U. z 2021 poz. 478), a w zakresie kryteriów branych pod uwagę przy tej ocenie – art. 267 ust. 2 pkt 2 wspomnianej ustawy. Miałem dostęp do niezbędnych w tym zakresie dokumentów i materiałów dotyczących przedmiotowego postępowania habilitacyjnego.

2. Sylwetka naukowa i zawodowa Kandydata do stopnia doktora habilitowanego

Jak wynika z załączonej dokumentacji, jest to pierwsze postępowanie habilitacyjne Kandydata, który wcześniej nie ubiegał się o nadanie stopnia doktora habilitowanego. Pan Orest Semotiuk ukończył studia doktorskie na Lwowskim Uniwersytecie Narodowym im. Iwana Franki, gdzie również uzyskał stopień doktora nauk humanistycznych¹ w dziedzinie nauk społecznych, w dyscyplinie nauki o polityce i administracji w roku 2000, na podstawie publicznej obrony rozprawy pt. *Ukraina w procesie politycznym w Europie w latach 1914-1921 (na materiałach ówczesnej prasy niemieckiej i austriackiej)*.

Od 2012 roku pozostaje nieprzerwanie związany ze szkolnictwem wyższym. W latach 1998–2001 był zatrudniony jako pracownik naukowo-dydaktyczny w Akademii Druku we Lwowie. Następnie, w okresie 2001–2019, pracował na Politechnice Lwowskiej, gdzie pełnił m.in. funkcję profesora nadzwyczajnego oraz zastępcy kierownika Katedry Lingwistyki Stosowanej. W okresie 2018–2021 Kandydat pracuje na stanowisku profesora nadzwyczajnego na Wydziale Nowych Mediów Lwowskiego Uniwersytetu Narodowego im. Iwana Franki, natomiast w okresie 2021–2023 zostaje zatrudniony w Międzyregionalnej Akademii Zarządzania Personelem w Kijowie. Jak wynika z przedłożonej dokumentacji, jest doświadczonym dydaktykiem, prowadzącym zajęcia w szerokim zakresie nauk humanistycznych – od przedmiotów językoznawczych po kursy w ramach specjalizacji dziennikarskiej oraz politologicznej.

3. Ocena monografii jako głównego osiągnięcia naukowo-badawczego Kandydata

Jako podstawowe osiągnięcie naukowe, zgodnie z art. 219 ust. 1. pkt 2a ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce, stanowiące znaczący wkład w rozwój dyscypliny, dr Orest Semotiuk wskazuje wydaną w języku ukraińskim monografię naukową pt. *Російсько-українська війна у сучасній політичній карикатурі. Медіатизація воєнних конфліктів сучасності* (Lwów – Drohobycz 2021). Po uzyskaniu pozytywnych opinii pięciu recenzentów reprezentujących różne uczelnie i specjalności (dziennikarstwo i komunikacja społeczna, politologia, lingwistyka stosowana) książka ukazała się drukiem w wydawnictwie Koło w Drohobyczu. Ponadto została rekomendowana do publikacji na posiedzeniu Rady Naukowej Lwowskiego Uniwersytetu Narodowego im. Iwana Franki z dnia 26 listopada 2020 roku, protokół nr 90/11.

Podejmowany w książce temat badawczy oceniam jako ważny, aktualny i interesujący co najmniej z kilku powodów. Na wstępie należy nadmienić, iż tematyka oraz problematyka proponowanego do recenzji opracowania badawczego w ostatnich latach wyraźnie zyskała na

¹ Uzyskany na Ukrainie stopień ‘kandydat nauk’ jest równoznaczny ze stopniem doktora w polskim systemie edukacyjnym.

znaczeniu. Wynika to z faktu, iż pełnoskalowa rosyjska agresja przeciwko Ukrainie unaoczniała, jak silny wpływ wywierają media masowe we współczesnym świecie oraz jak sprawnie potrafią one deformować obraz rzeczywistości, posługując się różnorodnymi mechanizmami manipulacji oraz postprawdy. W konsekwencji monografia Oresta Semotiuka, przygotowana nieco wcześniej, w świetle ostatnich wydarzeń nabiera dodatkowej aktualności. Świadczy to o trafnej intuicji naukowej autora przy wyborze tematu badań. Można zatem stwierdzić, że dokonany przez niego wybór był w pełni uzasadniony i merytorycznie zasadny.

We współczesnym świecie obserwujemy niezwykle dynamiczny (a niekiedy również agresywny) rozwój sfery mediów masowych. Doprowadził on do sytuacji, w której jednostka funkcjonuje niejako w dwóch równoległych wymiarach – w rzeczywistości determinowanej przez codzienną praktykę życiową oraz w świecie wirtualnym, obejmującym jej uwagę, wyobraźnię i pamięć. Obecność cyfrowych treści multimedialnych jest na tyle istotna, że nierzadko zastępują one rzeczywistość, determinując nasze decyzje i wybory, co należy postrzegać jako realne zagrożenie dla funkcjonowania instytucji społecznych.

Rosnąca rola mediów wiąże się niewątpliwie również ze wzrostem ich wpływu na świadomość jednostki, przy czym w różnych zakresach i aspektach. Autor monografii wprowadza jako kategorię podstawową termin *mediatyzacja*. Pojęcie to ma charakter wieloaspektowy, jednak zasadniczym elementem, na który zwraca uwagę Habilitant, jest wszechobecna i systematyczna ekspansja oddziaływania mediów. Z uwagi na strategiczne znaczenie mediatyzacji w monografii podjęto próbę ukazania jej wpływu w różnych wymiarach. Orest Semotiuk ujmuje mediatyzację jako transformację tradycyjnych schematów komunikacyjnych, zmianę form i formatów oraz jako przejaw rewolucji technologicznej. Wskazuje, że nowe media nie tylko poszerzają techniczne możliwości komunikacji społecznej, lecz przede wszystkim zasadniczo zmieniają jej charakter, przyswajając nowe sposoby i środki, wytwarzając nowe kształty oraz redefiniując przestrzeń komunikacyjną współczesnego świata.

Autor monografii wychodzi z założenia, że procesy mediatyzacji wywierają bezpośredni wpływ także na przebieg konfliktów zbrojnych, w tym rosyjskiej agresji przeciwko Ukrainie. Przedmiotem analizy jest okres zbrojnej konfrontacji we wschodniej Ukrainie w latach 2014–2016, gdyż w momencie powstawania pracy nie rozpoczęła się jeszcze pełnoskalowa wojna, która w ostatnich latach toczy się na terytorium Ukrainy. Specyficzna perspektywa badawcza, wyznaczająca kierunek analiz, polega na włączeniu do badań karykatury politycznej. Autor analizuje jej funkcje oraz typowe środki wyrazu, uznając ją zarazem za fundament dyskursu humorystycznego we współczesnych mediach politycznych.

Istotnym wyzwaniem dla autora okazał się dobór adekwatnych metod badawczych. Należy zauważyć, iż podjął się on analizy serii karykatur funkcjonujących w zróżnicowanych

środowiskach medialnych. W związku z tym konieczne było uchwycenie nie tylko cech wspólnych, lecz także istotnych różnic pomiędzy przykładami przywołanymi w monografii. Karykatury odzwierciedlające przebieg rosyjskiej inwazji w mediach amerykańskich, niemieckich, rosyjskich oraz ukraińskich wymagają bowiem szczególnie wnikliwego podejścia analitycznego. Warto podkreślić, że w części przypadków mamy do czynienia z ugruntowanymi standardami mediów demokratycznych, jak w Niemczech czy Stanach Zjednoczonych, w innych natomiast – jak w Ukrainie – ze standardami będącymi w procesie kształtowania. Odrębny przypadek stanowi karykatura rosyjska, funkcjonująca w warunkach władzy autorytarnej i obciążona konsekwencjami tego kontekstu politycznego.

Tym samym percepcja karykatury w mediach różnych państw ulega istotnemu zróżnicowaniu. Autor sięga po współczesne podejścia metodologiczne, by móc w sposób relewantny interpretować tego typu zjawiska. Wykorzystuje komputerową analizę treści, analizę ramową oraz multimodalną analizę dyskursu. Perspektywę statystyczną łączy przy tym z jakościową eksplikacją badanego materiału. W rozprawie dr Semotiuka analizie poddano 535 karykatur, reprezentujących środowiska medialne oraz charakterystyczne nurty kultury myśli politycznej Ukrainy, Niemiec, Stanów Zjednoczonych i Rosji. Całość materiału badawczego została zgromadzona w wyniku systematycznej kwerendy wyspecjalizowanych galerii internetowych.

Celem monografii, jak wskazuje Autor, jest wszechstronna analiza karykatur politycznych w dwóch wymiarach – z perspektywy ich multimodalności oraz funkcjonalności. Chodzi o ustalenie, jaką rolę odgrywają te teksty kultury w procesie mediatyzacji konfliktów zbrojnych. Realizacja tak sformułowanego celu wymagała doboru adekwatnych metod badawczych. Autor zasadnie przyjmuje podejście interdyscyplinarne, łącząc elementy różnych dyscyplin naukowych. W szczególności sięga po metody właściwe politologii, medioznawstwu oraz lingwistyce stosowanej, koncentrując się na takich ujęciach, jak teorie konfliktów, typologie dyskursu czy język propagandy. Na odrębne podkreślenie zasługuje odwołanie się do medialnych technologii komizmu, gdyż to właśnie w tym kontekście należy oceniać karykaturę polityczną – jej ekspresyjność, przystępność oraz siłę oddziaływania na odbiorcę. Warto przypomnieć, że Autor traktuje karykaturę jako podstawową jednostkę humorystycznego dyskursu medialno-politycznego. Stwierdzam zatem, że metodologia zastosowana do analizy tak złożonego problemu badawczego została dobrana właściwie i adekwatnie do postawionych celów.

Opiniowana monografia dr Oresta Semotiuka składa się z przedmowy, wstępu, czterech rozdziałów, wniosków, obszernej bibliografii liczącej 488 pozycji – w tym w większości obcojęzycznych – a także aneksów. Taki układ kompozycyjny zasadniczo odpowiada celom i zadaniom pracy, zarazem odzwierciedlając złożoność przedmiotu badań. Struktura monografii

ma charakter spójny i służy konsekwentnemu rozwinięciu oraz uzasadnieniu głównych tez. Można uznać, że Autor osiągnął właściwą równowagę pomiędzy ujęciem ogólnoteoretycznym a analizą szczegółową, umiejętnie łącząc oba poziomy w poszczególnych częściach książki. Na podkreślenie zasługuje również znacząca liczba omówionych przykładów, bez których formułowane wnioski nie miałyby wystarczającej mocy przekonującej.

W dalszej części recenzji przyglądam się zawartości poszczególnych rozdziałów rozprawy dr Oresta Semotiuka *Російсько-українська війна у сучасній політичній карикатурі. Медіатизація воєнних конфліктів сучасності*. W rozdziale pierwszym Autor w sposób klarowny i uporządkowany omawia podstawy metodologiczne przeprowadzonego badania. Objasnia kluczowe terminy, które stanowią punkt odniesienia dla dalszych analiz. Przedstawia pojęcia konfliktu zbrojnego oraz wojny hybrydowej, omawia różne wymiary mediatyzacji we współczesnym świecie, a także prezentuje zastosowane podejścia badawcze, w tym analizę dyskursu, analizę ramową oraz analizę treści.

W podrozdziale 1.1 scharakteryzowano istotę konfliktu zbrojnego oraz zaprezentowano podejścia do jego ujmowania w literaturze naukowej. Na podkreślenie zasługuje fakt, że Autor zwraca uwagę na nowe formy konfliktów, takie jak wojna hybrydowa – pojęcie stosunkowo niedawno wprowadzone do obiegu naukowego, które trafnie oddaje praktyki intensywnie wykorzystywane w warunkach współczesnej rosyjskiej agresji, a także stopniowo przenoszone na inne obszary Europy i świata. W podrozdziale 1.2 dokonano przeglądu medialnych reprezentacji konfliktów zbrojnych, ukazując różnorodność interpretacji obecnych we współczesnej przestrzeni medialnej. Z kolei w podrozdziale 1.3 Autor szczegółowo charakteryzuje mediatyzację jako jeden z kluczowych trendów analizowanego obszaru życia społecznego, natomiast w podrozdziale 1.4 podejmuje analizę współczesnych ujęć dyskursu medialnego oraz tekstu medialnego. Przedstawione w tym rozdziale rozważania mają istotne znaczenie, gdyż w sposób precyzyjny określają przedmiot badań oraz podstawy metodologiczne monografii, a także porządkują aparat pojęciowy, który podlega dalszym, pogłębionym analizom w kolejnych częściach pracy.

Rozdział drugi został zatytułowany *Karykatura polityczna jako jednostka humorystycznego medialnego dyskursu politycznego: aspekty historyczne, funkcjonalne, typologiczne i pragmatyczne*. Autor ukazuje tutaj karykaturę jako tekst multimodalny (w ramach szeroko pojętego dyskursu medialnego), służący realizacji określonych celów politycznych. W związku z tym analizuje różne podejścia do humoru obecne w badaniach z zakresu lingwistyki, psychologii oraz politologii. W sposób przejrzysty przedstawione zostają zasadnicze cechy oraz funkcje karykatury, co stanowi treść podrozdziału 2.3. Z kolei w podrozdziale 2.5 szczegółowo omówiono środki, za pomocą których karykatura oddziałuje na świadomość odbiorcy. Oceny

formułowane przez Autora opierają się na solidnych publikacjach naukowych w tym zakresie, dzięki czemu nie budzą istotnych zastrzeżeń.

W trzecim rozdziale monografii zaprezentowano jakościowe i ilościowe metody badania karykatur politycznych, które znajdują potwierdzenie w dorobku badaczy ukraińskich oraz zagranicznych. Karykatura – jak trafnie zauważa Autor – stała się współcześnie dość rozpowszechnionym przedmiotem analiz, prowadzonych w różnych dyscyplinach naukowych, takich jak politologia, medioznawstwo, lingwistyka czy kulturoznawstwo, które wzajemnie wzbogacają interpretację tego zjawiska. W zależności od perspektywy badawczej przyjmowanej w danej dyscyplinie przedmiotem opisu naukowego staje się bądź relacja między komponentem werbalnym i niewerbalnym w karykaturze, bądź jej związek z historią polityczną, kulturą i mentalnością społeczeństwa, a także jej relewantność wobec aktualnych potrzeb rozwoju społecznego.

Po ogólnym przeglądzie metod (podrozdział 3.1) Autor omawia specyfikę multimodalnej analizy dyskursu oraz komputerowej analizy treści w podrozdziałach 3.2, 3.3 i 3.4. W podrozdziale 3.5 podejmuje natomiast zagadnienie analizy ramowej, koncentrując się na wyjaśnieniu pojęć „rama” oraz „rama wizualna”. W naukowym ujęciu karykatury szczególnie efektywne okazują się trzy metody: komputerowa analiza treści (z wykorzystaniem programu MAXQDA 2018 Analytics Pro), analiza ramowa oraz multimodalna analiza dyskursu. Z tego względu dominują one również w badaniach Oresta Semotiuka. Autor dochodzi do trafnego i logicznego wniosku, że ich komplementarne zastosowanie przynosi najlepsze rezultaty, a zarazem zwiększa obiektywność i wiarygodność uzyskiwanych wyników badań nad sferą medialną.

W rozdziale czwartym, zatytułowanym *Rosyjsko-ukraiński konflikt zbrojny w karykaturach politycznych: wyniki analizy lingwistycznej mediów*, szeroko zaprezentowano materiał empiryczny dotyczący karykatury i jej roli w przestrzeni politycznej. Autor czyni to z wykorzystaniem nowoczesnych narzędzi umożliwiających porównanie, opracowanie statystyczne oraz typologizację wybranych przykładów. Rozdział ten, podzielony na cztery podrozdziały, zawiera liczne tabele i diagramy, które w przejrzysty sposób ilustrują wyniki badań. Trafnie wizualizują one podstawowe kody oraz ramy interpretacyjne stosowane w karykaturze politycznej. Przedstawioną przez Autora typologię należy uznać za istotne osiągnięcie badawcze, które przekonująco ukazuje zakres oddziaływania karykatury politycznej we współczesnych mediach. Typologia ta może stanowić punkt wyjścia dla dalszych badań nad dyskursem medialnym.

Jak już wcześniej zaznaczyłem, badanie Pana Semotiuka nabrało szczególnej aktualności wraz z wybuchem pełnoskalowej wojny, kiedy zainteresowanie Ukrainą w mediach zagranicznych wielokrotnie wzrosło. W tych warunkach kluczowego znaczenia nabiera

umiejętność rozpoznania, w jakim stopniu przekaz informacyjny zachowuje standardy rzetelności i odzwierciedla obiektywny stan rzeczy, a w jakim staje się narzędziem manipulacji w środkach masowego przekazu. W zrozumieniu tych zagadnień pomocne okazuje się opracowanie Kandydata. Opiniowana monografia nie tylko porządkuje i systematyzuje dotychczasową wiedzę na temat mediatyzacji konfliktów zbrojnych we współczesnym świecie, lecz także ją pogłębia i rozwija, wnosząc cenne autorskie refleksje dotyczące wykorzystania mechanizmów mediatyzacji w celach propagandowych, zwłaszcza w kontekście trwającej na wschodzie Europy wojny rosyjsko-ukraińskiej.

Monografia *Російсько-українська війна у сучасній політичній карикатурі. Медіатизація воєнних конфліктів сучасності* należy do wybitnych opracowań interdyscyplinarnych trudnej tematyki współczesnego świata medialnego. Biorąc pod uwagę erudycyjny charakter opracowania, można stwierdzić, że praca otwiera nowe perspektywy badawcze w obrębie nauk o kulturze. Autor z dużą swobodą korzysta z dorobku politologii, socjologii, językoznawstwa oraz kulturoznawstwa. Materiały źródłowe zostały umiejętnie skomentowane, trafnie dobrano przykłady, a najważniejsze tezy są konsekwentnie i przekonująco argumentowane w poszczególnych częściach monografii. Praca opiera się na bogatej i zróżnicowanej bibliografii, obejmującej szeroki wachlarz publikacji w językach angielskim, niemieckim, ukraińskim i rosyjskim.

4. Ocena pozostałych osiągnięć naukowo-badawczych Kandydata

W dalszej kolejności należy odnieść się do pozostałych osiągnięć naukowo-badawczych Kandydata do stopnia doktora habilitowanego. Zgodnie z informacjami zawartymi w Wykazie osiągnięć naukowych, dorobek publikacyjny dr Oresta Semotiuka z okresu po uzyskaniu stopnia doktora (2010–2023) obejmuje łącznie 34 publikacje, w tym: autorstwo 8 rozdziałów w monografiach wieloautorskich, opublikowanych w latach 2013–2023, oraz 26 artykułów w czasopismach naukowych.

Spośród wymienionych kategorii publikacji dominują prace napisane w języku ukraińskim, co jest zrozumiałe ze względu na miejsce zatrudnienia i aktywności zawodowej Kandydata. Niemniej jednak znacząca część jego artykułów została opublikowana również w językach niemieckim i angielskim. Świadczy to o wyraźnej integracji dr Semotiuka ze współczesnym międzynarodowym środowiskiem naukowym, w którym funkcjonuje on swobodnie, sprawnie pokonując bariery językowe oraz uczestnicząc w wymianie doświadczeń badawczych z naukowcami z różnych krajów.

Równie imponująco prezentuje się wykaz konferencji, stypendiów oraz programów grantowych, w których uczestniczył Orest Semotiuk. Obejmuje on udział w 14

międzynarodowych konferencjach, a także kilka staży zagranicznych, w tym w Leibniz-Institut für Ost- und Südosteuropaforschung (Regensburg, Niemcy), gdzie Kandydat prowadził kwerendę biblioteczną oraz przygotowywał wstępną wersję swej monografii. Uzyskał również międzynarodowy grant badawczy realizowany w latach 2023–2025, współfinansowany przez Narodowe Centrum Nauki w ramach programu ramowego Unii Europejskiej w zakresie badań naukowych i innowacji „Horyzont 2020”.

Analiza dorobku naukowego dr Oresta Semotiuka wskazuje, że Kandydat wyróżnia się znaczną aktywnością oraz pomysłowością badawczą: angażuje się w konferencje i seminaria naukowe, pełniąc zarówno funkcję koordynatora, jak i wykonawcy licznych projektów badawczych oraz popularyzatorskich. Przytoczone dane świadczą o istotnym stopniu umiędzynarodowienia jego aktywności publikacyjnej. Liczba cytowań publikacji naukowych wynosi 75 według Google Scholar oraz 82 według danych z Academia.edu. Indeks Hirscha osiąga wartość 6. W ujęciu ilościowym dorobek ten należy uznać za wystarczający do ubiegania się o stopień doktora habilitowanego. Jednocześnie lektura wybranych prac Kandydata pozwala stwierdzić, że jego osiągnięcia naukowe reprezentują wysoki poziom merytoryczny.

Reasumując, moja ocena pozostałego dorobku naukowo-badawczego dr Oresta Semotiuka – jako wypadkowa przedstawionych powyżej analiz cząstkowych – jest również pozytywna. Dotyczy to zarówno poziomu naukowego publikacji Kandydata, jak i jego aktywności konferencyjnej oraz projektowej.

5. Ocena osiągnięć dydaktycznych, organizacyjnych, popularyzujących naukę oraz z zakresu współpracy międzynarodowej Kandydata

Przedstawiona dokumentacja jednoznacznie dowodzi, że dr Orest Semotiuk jest doświadczonym i kreatywnym dydaktykiem. W okresie zatrudnienia w systemie szkolnictwa wyższego w Ukrainie (Akademia Druku we Lwowie, Politechnika Lwowska, Lwowski Uniwersytet Narodowy im. Iwana Franki oraz Międzyregionalna Akademia Zarządzania Personalem w Kijowie) prowadził zajęcia dydaktyczne z wielu przedmiotów, obejmujących następujące kursy wykładowe: „Nowoczesne technologie badań lingwistycznych”, „Tłumaczenie symultaniczne języka niemieckiego”, „Niemiecki biznesowy” „Mediatyzacja konfliktów zbrojnych”, „Media i propaganda”, „Komunikacja wizualna”, „Ilościowe i jakościowe metody analizy tekstu medialnego”.

Ponadto należy odnotować aktywność organizacyjną i popularyzatorską Kandydata w ostatnich latach, do której – jak można przypuszczać – przyczyniła się sytuacja polityczna, w tym pełnoskalowa wojna Rosji przeciwko Ukrainie, a także dynamicznie rosnące zainteresowanie problematyką propagandy, postprawdy oraz hybrydowych metod

oddziaływania we współczesnych mediach masowych. Kandydat uczestniczył w seminariach naukowych, wygłaszając referaty odpowiadające jego zainteresowaniom badawczym, ukazujące mechanizmy oddziaływania propagandowego na świadomość współczesnych odbiorców. Spotkania te odbywały się w ośrodkach akademickich Warszawy i Gdańska. Tego rodzaju inicjatywy warto byłoby w przyszłości rozszerzyć również na inne ośrodki naukowe. Należy przy tym zaznaczyć, że katalog działań Kandydata w omawianym zakresie mógłby być jeszcze pełniejszy.

Muszę przyznać, że szczegółowa ocena dorobku naukowego Kandydata w pewnym zakresie wykracza poza obszar moich kompetencji w dziedzinie nauk humanistycznych, sytuujących się głównie w obszarze literaturoznawstwa oraz kulturoznawstwa. Niemniej jednak doceniam merytoryczne walory recenzowanego dorobku, a także uznaję za nowatorskie podejście zastosowane przez Autora, polegające na umiejętnym łączeniu perspektyw kilku dyscyplin naukowych. Ze szczególnym zainteresowaniem przyjąłem również ujęcie karykatury jako tekstu kultury w kontekście współczesnych realiów politycznych i medialnych. Otwiera ono szeroką perspektywę refleksji – zarówno nad procesami politycznymi, jak i medialnymi – umożliwiając lepsze zrozumienie tendencji transformacyjnych, które dynamicznie kształtują współczesny świat, zgodnie z założeniami teorii mediatyzacji.

Na podstawie przedstawionych materiałów dotyczących sprawy habilitacyjnej Kandydat jawi się jako badacz o szerokich horyzontach intelektualnych i wyraźnej wizji naukowej, zdolny do przyswajania nowych metod i technologii oraz do twórczej pracy wykraczającej poza utrwalone schematy i modele interpretacyjne. Stanowi to podstawę do pozytywnej oceny jego aktywności naukowej, która – jak można przypuszczać – będzie nadal się rozwijać i przyniesie istotne rezultaty w przyszłych badaniach oraz projektach naukowych o zróżnicowanym charakterze.

Wniosek końcowy

Zgodnie z art. 219 Ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. – Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (t.j.: Dz.U. z 2021 r. poz. 478), stopień doktora habilitowanego nadaje się osobie, która:

- 1) posiada stopień doktora;
- 2) posiada w dorobku osiągnięcia naukowe albo artystyczne, stanowiące znaczny wkład w rozwój określonej dyscypliny, w tym co najmniej jedną monografię naukową wydaną przez wydawnictwo, które w roku opublikowania monografii było ujęte w wykazie wydawnictw sporządzonym przez ministra właściwego do spraw szkolnictwa wyższego i nauki;

3) wykazuje się istotną aktywnością naukową albo artystyczną realizowaną w więcej niż jednej uczelni, instytucji naukowej lub instytucji kultury, w szczególności zagranicznej.

Podsumowanie warto rozpocząć od potwierdzenia, że ustawowe przesłanki wymagane do uzyskania stopnia doktora habilitowanego dr Orest Semotiuk spełnia z nawiązką. Przedstawiona jako osiągnięcie habilitacyjne monografia jest pracą wybitną, oryginalną i stanowi istotny wkład w rozwój nauk humanistycznych, w dyscyplinie nauki o kulturze i religii. Osiągnięcie to spełnia wymagane kryteria określone w art. 219 ust. 1 pkt 2. Ponadto bogaty dorobek Habilitanta świadczy o jego zaangażowaniu w pracę naukową, dojrzałości badawczej oraz ugruntowanej pozycji samodzielnego pracownika naukowego, świadomego swojego powołania w tym zakresie. Po szczegółowej analizie przedstawionego wniosku dr Oresta Semotiuka, dokonanej w różnych aspektach, jednoznacznie pozytywnie oceniam jego dorobek jako spełniający zarówno kryteria merytoryczne, jak i formalne w postępowaniu o nadanie stopnia naukowego doktora habilitowanego.

- 1) Stwierdzam, że oceniany dorobek naukowy dr Oresta Semotiuka mieści się w obrębie nauk humanistycznych, w dyscyplinie nauki o kulturze i religii. Moja ocena tego, czy Kandydat „zgromadził wiedzę i doświadczenie badawcze” w tej dyscyplinie, jest jednoznacznie akceptująca.
- 2) Moja ocena w zakresie mierzonych ilościowo osiągnięć naukowo-badawczych dr Oresta Semotiuka w postaci liczby publikacji naukowych jest pozytywna. Jednoznacznie pozytywna jest również jakościowa ocena całokształtu dorobku publikacyjnego Kandydata.
- 3) Moja opinia dotycząca przedstawionej przez dr Oresta Semotiuka monografii naukowej pt. *Російсько-українська війна у сучасній політичній карикатурі. Медіатизація воєнних конфліктів сучасності* (Lwów–Drohobycz 2021) jest pozytywna. Uważam, że spełnia ona wymagania stawiane rozprawom habilitacyjnym. Monografia została opublikowana przez Wydawnictwo KOŁO w Drohobyczu, co budzi pewne zastrzeżenia formalne, gdyż wydawnictwa ukraińskie nie są ujęte w wykazie sporządzonym zgodnie z przepisami wydanymi na podstawie art. 267 ust. 2 pkt 2 lit. a wskazanej ustawy. Niemniej jednak należy podkreślić, że jest to wydawnictwo o ugruntowanej renomie, publikujące liczne wartościowe prace naukowe. Ponadto monografia Pana Semotiuka uzyskała pięć pozytywnych recenzji wybitnych specjalistów w danej dziedzinie wiedzy, a także została rekomendowana do druku uchwałą Rady Naukowej Lwowskiego Narodowego Uniwersytetu imienia Iwana Franki z dnia 26 listopada 2020 roku. Tym samym rozprawa przeszła rzetelną

procedurę aprobacji w środowisku naukowym. Jej wartość poznawcza oraz innowacyjność ujawniają się na tle współczesnych procesów, w których mediatyzacja obejmuje wszystkie sfery życia społecznego, zaś propaganda masowa staje się coraz bardziej wyrafinowana i agresywna.

- 4) Moja ocena aktywności konferencyjnej, naukowej oraz współpracy międzynarodowej Kandydata jest jednoznacznie pozytywna. Liczne wystąpienia na międzynarodowych konferencjach oraz jego publikacje są istotne nie tylko dlatego, że ukazują się za granicą, lecz również dlatego, że są w sposób organiczny zintegrowane z międzynarodowym kontekstem badawczym, operują jego kategoriami oraz zawierają przykłady zaczerpnięte z prasy zagranicznej. Zasluguje one na pełne uznanie.
- 5) Na podstawie powyższego należy stwierdzić, że Kandydat wykazuje się aktywnością naukową w pełnym zakresie, a jego główne osiągnięcie oraz całokształt dorobku wnoszą istotny wkład w rozwój dyscypliny.
- 6) Niniejszym wnioskuję o dopuszczenie dr Oresta Semotiuka do dalszych etapów postępowania habilitacyjnego.

Prof. dr hab. Yaroslav Polishchuk